

Ἀλβανοῖς¹, καλοῦνται καλαὶ κυράδες, ἢ καλαὶ ἀρχόντισσαι, ἢ ἀπλῶς κυράδες. οὐχὶ κατ' εὐφημισμὸν, ὥς τινες ὑπέθεσαν², ἀλλ' ἔνεκα τῶν εὐεργετημάτων, ἅτινα πολλάκις παρέχουσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τῆς ὑψηλοτέρας τάξεως αὐτῶν· διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν αἱ Fées ἐν τισι χωρίοις τῶν Πυρρηναίων καλοῦνται les Dames³, καὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα bonnes Dames ἢ bonae mulieres⁴. (ἔπεται συνέχεια.)

¹ Hahn, αὐτ. σ. 164. «man bezeichnet sie gewöhnlich mit den Wörtern... φαρ' μίρε, die glücklichen.» — Vgl. Wachsmuth, Das alte griechenland im neuen. σ. 53.

² Κοραΐ, Ἀτακτα I. IV. σ. 244. — Καὶ ἐκ τοῦτου Pashley, Travels in Crete. τ. II σ. 246. — Πιττάκης, ἐν ἐφημερίδι Ἀρχαιολογικῇ 1852 σ. 648. «Ἡ συνήθεια τοῦτο ποιεῖ μέχρι τοῦδε· τὰς Εὐμενίδας καλοῦν κυράδες καλεῖ ὁ λαὸς καὶ ταύταις προσφέρει μέχρι τοῦδε μερίσματα ἐκ πλακούντιον καὶ μέλιτος· ἴδον αὐτὸς ἐγὼ πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως ἡμῶν τὸ 1848 τὴν ἐσπέραν, ἄνδρα καὶ γυναῖκα νὰ φέρωσι τὰ μερίσματα ταῦτα ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, ὑπερλουτρά καλοῦσι, καὶ ὅπερ δεσμοτήρια ἦν τὸ πάλαι, ὡς ἡ κατάστασις καὶ ἡ διαίρεσις αὐτοῦ ἐμφαίνει, καὶ αἱ μαρτυρίαι τῶν ἀρχαίων συγγραφέων συμφωνοῦσι. Ταῦτα ἦσαν ἐντὸς τριδίου καθαρτάτου ἐλισσομένου ἐντὸς λευκοτάτου χειρομάκτρου. Ἀφ' οὗ ἐπλησίασαν μετὰ μεγίστης σιωπῆς καὶ τρόμου, καὶ ἐναπέθεσαν αὐτὰ ἐντὸς τοῦ σπηλαίου ἐπέστρεψαν ταχύποδι δρόμῳ, ἐφέρπυσαν ἄστροφα, ἦτοι χαμηλὰ σκυφτά, ἐφυγαν χωρὶς νὰ ἐπιστρέψωσι τὴν κεφαλὴν των, ἵνα ἴδωσιν ὀπίσθεν αὐτῶν.» — Βλ. καὶ Ross, Reise auf den griechischen Inseln τ. III σ. 45. «Der Glaube an die Neraiden oder wie sich auch heissen, die Guten Frauen (ἢ καλαὶ κυράδες) geht durch ganz Griechenland; man opfert ihnen bei Athen in einer alten Grabkammer unter dem Museum, bei Kephisia in einer Crotte, und so noch an vielen andern Orten.» καὶ σελ. 482. «Auch ist es eine bekannte Sache, dass bei Athen, bei Theben und anderen Orten, nach den Neraiden oder den Guten Frauen (ἢ καλαὶ κυράδες) mit Honigkuchen und ähnlichen geopfert wird.» Πλακούντας προσφέρουσι καὶ εἰς τὰς Μοῖρας.

³ Treverret, ἐν Revue des cours littéraires. t. V. p. 586. — ὑπὸ τῶν γάλλων χωρικῶν ἀποκαλοῦνται bonnes, bonnes-dames, bonnes et franches pucelles. (Mauray, Les fées au moyen âge. p. 35.)

⁴ Romma de la Roux Méon 18637. — Guilielmus Alverus, ἐν Grimm, Deut-

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

ΔΙΕΡΕΓΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΒΥΣΣΙΝΙΑΝ
ΟΜΟΡΡΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ

ΓΗΘ

ΣΑΜΟΥΗΛ ΒΕΪΚΕΡ

(Συνέχεια.)

Οὐδέποτε ἤκουσα χορὸν τόσοῦ καταπληκτικὸν ὅσον ὁ τῶν μεγαλοπρεπῶν ἐκείνων βαρυτόνων φωνῶν, ἡνωμένων πρὸς τὸν κρότον τῆς λύχνης. Ἀλλ' ἡ ἁρμονία αὕτη, ἥτις ἀρέσκει εἰς τὰ ὦτα ἡμῶν, δὲν τέρπει καὶ τὸν διερμηνέα καὶ τὴν πτωχὴν Βαρακέ. Ὅπως τοὺς ἐγκαρδιώσωμεν διηγούμεθα φρικώδεις ἱστορίας· ἀμιλλώμεθα τὶς νὰ ἐνθυμηθῇ τὰς τρομερωτέρας. Οἱ ἀγκαζὶρ ἐκ διαδοχῆς ἄρχονται λέγοντες περὶ τῶν Βαζῆς, καὶ τὰ γεγονότα τὰ ὅποια ἀναφέρουσιν ἐπισκιάζουσιν οὕτω πάντα τὰ ῥηθέντα περὶ τῶν ἀγρίων θηρίων, ὥστε εἰς λέων ἤθελεν ἦδη εἶναι εὐπρόσδεκτος, εἰ μόνον συνῆναι νὰ ὑπερασπίσῃ τοὺς ἀκροατὰς κατὰ τῶν φοβερῶν τούτων ἀνθρώπων.

Ἀμα τῇ ἑφ' ἀνεξήτησα τὸν κλέπτην τοῦ βουβάλου ἡμῶν. Ἐπανηρχόμεν μὴ δὲν εὐρῶν, οἱ δὲ ἀγκαζὶρ εἶχον ἄρτι περάνει τὴν ἐξέλασιν. Εἶχον οὗτοι ἀνακαλύψει τὰ ἴχνη ἀγέλης ἐλεφάντων καὶ καὶ μὲ παρεκάλουν νὰ συμπορευθῶ μετ' αὐτῶν ἐσπευσμένως. Δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐπιμείνωσιν.

Εὐρισκόμεθα μετ' οὐ πολὺ ἐπὶ τῆς ἐτέρας ὄχθης. Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἴχνους ὑπάρχει ὑπεράγαν δυσχερῆς. Ἡ γῆ εἶναι τόσο σκληρὰ ὥστε ἀποβαίνει σχεδὸν ἀδύνατος ἡ διάκρισις τῶν μᾶλλον προσφάτων τύπων ἀπὸ τῶν ἀπὸ δύο ἡδὴ ἡμερῶν χρονολογουμένων. Δὲν δύναται τις νὰ παράσχη πίστιν ἢ εἰς τὴν κόπρον καὶ αἱ ἀποστάσεις καθιστῶσι τὸ ἔργον τοῦτο ἀηδὲς ἅμα καὶ ἐπίπονον.

sche Mythologie σ. 1012. (γ' ἐκδ.) — Θεά τις τῶν μαγισσῶν ἐκαλεῖτο Bensoria, Bona socia, bona domina, καὶ bona mulier. (Grimm, ἐνθ. ἀν. σ. 479. 596.)

Ἡ ἡμέρα προβαίνει. Διέβημεν τὸν ποταμὸν ἐπανειλημμένως καὶ τέλος ἀφικόμεθα εἰς καμπύλην, τῆς ὁποίας ὁ ἀμμόδης βυθὸς κατακλύζεται κατὰ τοὺς μεγάλους ὑετοὺς καὶ ἤτις ἐκτεινομένη ἐπὶ πολλὰ πλέθρα, περιορίζεται ὑπὸ δρυμοῦ. Οἱ ἀγκαζῖρ, οἵτινες φαίνονται γινώσκοντες ἕκαστον δάκτυλον τοῦ ἐδάφους τῆς χώρας, ἀποφαίνονται ὅτι εἰάν οἱ ἐλέφαντες μὴ ἐγκατέλιπον τὸ μέρος, ἀναμφιβόλως εἰσὶν ἐκεῖ. Ἐνῶ ἡμεῖς ζητοῦμεν τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου, ἀκούεται ἡ σάλπιγξ καὶ ἐλέφας ἐξαίρετος, ἐξερχόμενος τοῦ δάσους, προχωρεῖ μεγαλοπρεπῶς πρὸς τὸν ποταμὸν.

Ἡμᾶς δὲ καλύπτει ἀμμόλοφος ὅπισθεν τοῦ ὁποίου ἀφιππεύομεν. Ὁ καταρράκτης ὁ χωρίζων τὸ δάσος ἀπὸ τῆς ὄχθης τοῦ ὕδατος ἔχει πλάτος τριακοσίων ποδῶν περίπου. Εἶναι, ὡς ἤδη εἰπομεν, μικρὸς κύλπος τοῦ Σεττίτου, ὅστις ἐκεῖθεν στρέφεται ὀρθογωνίως, καὶ παραμείβεται τὴν ὑπώρειαν ἀπορρῶγος, συνεστηκυίας ἐκ καχλήκων συνδεδεμένων διὰ μίγματος τιτανώδους. Γίνεται τὸ σχέδιον προσβολῆς· θέλω ἀποπειραθῆναι νὰ ἐπικαταλάβω τὸ ζῶον ἔρπων ἀσφαλῆς διὰ τοῦ ἀμμολόφου· εἰάν δὲ ἀποτύχω οἱ ἀγκαζῖρ ἀποκλείουσιν τὴν ὑποχώρησιν εἰς τὸν ἐλέφαντα, ὅτε ἔσται περίπτωσις μάχης διὰ τοῦ ξίφους. Προπορεύομαι, μοὶ ἀκολουθεῖ δὲ εἰς τῶν ἐμῶν Τακρουρίς, φέρων τὴν ἐτέραν караβίαν μου. Συμπορεύεται μεθ' ἡμῶν ὁ Φλοριάν. Διερχόμεθα σπεύδοντες τὸ ἡμισυ τῆς ἀπυστάσεως· ἀπέχομεν ἔτι ἑκατὸν πεντήκοντα βήματα ἀπὸ τοῦ ζώου, τὸ ὁποῖον ἀφίκετο εἰς τὸν ποταμὸν καὶ πίνει.

Τὸ ὕψος τοῦ ἀμμολόφου ἐλαττοῦται, δὲν εἶναι ὑψηλότερος δύο ποδῶν. Ἡ ἀσφάλεια εἶναι μηδαμινή, ὅθεν ἐπιτινομεν τὰς προφυλάξεις. Οὔτε ἐν δένδρον, οὔτε εἰς λίθος· ἡ ἄμμος ἐστὶ γυμνή, καὶ τόσοι εὐκίνητος ὥστε βυθίζεταιί τις μέχρι τοῦ ἀστραγάλου. Οὐχ ἦτον προχωροῦμεν. Ὁ ἐλέφας παύεται πίνων ὅπως ἐξακοντίσῃ κρουνὸν ὕδατος ὅστις ἀναπίπτει ἐπ' αὐτὸν ὡσεὶ ὄμβρος.

εἶτα πίνει καὶ βρέχεται ἐναλλάξ χωρὶς νὰ ὑποπτεύσῃ τὴν παρουσίαν ἡμῶν. Ἡμεῖς ἐξακολουθοῦμεν προβαίνοντες. Πεντεκαίδεκα βήματα τὸ πολὺ μᾶς χωρίζουσιν ὅτε στρέφει τὴν κεφαλὴν καὶ μᾶς βλέπει. Ἀνορθοῖ τὰ τεράστια ὠτά του, ἡχεῖ διὰ τῆς προβοσκίδος καὶ τάλαντεύεται μεταξὺ τῆς προσβολῆς καὶ τῆς φυγῆς. Τρέχω πρὸς αὐτὸν κραυγάζων· αὐτὸς στρέφεται πρὸς τὸ δάσος, ἐγὼ δὲ τὸν πυροβολῶ κατὰ τὸν ὦμον. Ἐχω τὴν μεγάλην караβίαν μου, τὴν ὁποίαν οἱ Ἀραβες ὠνόμασαν ἀπὸ τέκνον τοῦ τηλεβόλου· ἐγὼ δὲ καλῶ κατὰ συγκοπὴν Βεβέ. Φέρει ἐν αὐτῇ εἰκοσι καὶ δύο γραμμάς πυρίτιδος, σφαῖραν δὲ ἡμισείας λίτρας. Ὡς πάντοτε, ἡ τρομερὰ ἀνακοπή της σχεδὸν μὲ ἀνέτρεψεν· ἀλλὰ βλέπω τὸ σημεῖον ἐπὶ τοῦ ὦμου τοῦ ἐλέφαντος καὶ εἰς γραμμὴν ἐξαίρετον, καὶ μικρὸν ἀνωτέρω. Ἀλλ' ὅμως τὸ μόνον ἀποτέλεσμα τῆς βολῆς εἶναι ὅτι φεύγει ἐν τάχει τὸ ζῶον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἤδη ἐγγὺς τοῦ δάσους, ὅτε οἱ ἀγκαζῖρ ἀποκωλύουσιν εἰς αὐτὸ τὴν ὑποχώρησιν, ὡς εἶχε συμφωνηθῇ. Τὸ ζῶον ἐκμανὲν τρέχει κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν ἐχθρόν. Τότε δὴ ἄρχεται τὸ ἥρωϊκὸν καὶ ἀνόητον μέρος τῆς θήρας. Ἀντὶ τοῦ ἐπασχολῆσαι τὸν ἐλέφαντα διὰ τῆς φυγῆς ἐνὸς ἱππέως, κατὰ τὴν συνήθη μέθοδον, οἱ ἐμοὶ τρεῖς ἀγκαζῖρ πηδῶσιν ἀπὸ τοῦ ἵππου συγχρόνως, καὶ, πεζῇ ἐπὶ τῆς ψάμμου ἐν ᾗ βυθίζονται, προσβάλλουσι τὸ τεράστιον ζῶον.

Ὅσον ἀφορᾷ παιδιὰν, οὐδὲν εἶδον τόσον ὠραίαν καὶ τόσοι ἀφρόνως κινδυνώδη. Παρὰ τὴν κατέχουσιν αὐτὸν μανίαν ὁ ἐλέφας ἐπιγιγνώσκει οὐδὲν ἥττον ὅτι σκοπὸς τῶν θηρευτῶν εἶναι νὰ παρέλθωσιν ὀπισθεν αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ αὐτὸς ἀποφεύγει μετ' ἀπιστεύτου δεξιότητος. Στρέφεται ἐν τάχει περὶ αὐτὸν, ἐφορμᾷ κατὰ τῶν τριῶν ἐπιτιθεμένων ἐκ διαδοχῆς, πάντοτε ἐνώπιον τοῦ ἐπιφόβου καθισταμένου, καὶ διαχέει εἰς τὸν αἶρα νέφη ἄμμου, τὰ ὁποῖα ἐκσφενδονίζει διὰ τῆς προβοσκίδος του μέγα κραυγάζων ὑπὸ μανίας.

Οἱ ἀγκαζῖρ δὲν κατορθοῦσι νὰ θριαμβεύσωσι κατὰ τοῦ μηχανήματος τούτου· ἢ ἄμμος, ἥτις οὐδὲν ἔστι πρὸς τὸν κολλοσσόν, ὑπάρχει οὕτως ἐναντία πρὸς αὐτοὺς, ὥστε δὲν ἀποφεύγουσι τὸν ἐχθρὸν εἰμὴ μετ' ἄκρας δυσκολίας. Μόλις διὰ τῆς ἀνδρίας καὶ τῆς ἀταραξίας σώζουσιν οὗτοι ἐκ περιτροπῆς ἐκεῖνον ἐξ αὐτῶν τὸν ὁποῖον τὸ ζῶον θέλει δράξει ὅσον οὕπω. Ἐν τοσούτῳ ἐγὼ διαβαίνω ἐπιπόνως τὴν παλαίστραν. Καθ' ἣν στιγμήν ἀφικνοῦμαι, ὁ ἐλέφας, ὅστις διέρχεται μέσον τῶν ἀγκαζῖρ, λαμβάνει συγχρόνως σφαῖραν, δι' ἣς πλήττω αὐτοῦ τὸν ὦμον καὶ ξίφισμα ὅπερ καταφέρει ὁ Ἀβού Δό. Δυστυχῶς οὗτος δὲν ἠδυνήθη νὰ πλήξῃ ὅπου ἤθελε, κατὰ λόγον πρὸς τὴν ὠκύτητα τοῦ ζώου.

Ὁ ἐλέφας στρέφεται, διαβαίνει τὴν ἄμμον καὶ ἀφικνεῖται εἰς τὸ δάσος. Διώκμεν αὐτόν· ποιεῖ τρέχων τετρακόσια ἢ πεντακόσια βήματα, καὶ πίπτει νεκρὸς εἰς τὴν κοίτην χειμάρρου ἀπεξηραμένου.

Ἐπανελθόντες ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ, βλέπομεν μακρὰν ἐν τέταρτον μιλίου δωδεκάδα ἐλεφάντων, οἷτινες, ἐν τῷ ὕδατι μέχρι τῶν ὤμων, διευθύνονται πρὸς τοὺς λωτούς. Δι' ἐλιγμοῦ ἀφικνούμεθα εἰς τὴν ἄκραν τῆς λόχμης. Ἀκούομεν τὸν κρότον τοῦ στερρόξυλου ἐκ δεξίων καὶ ὁ κρότος ἐπὶ μᾶλλον αὐξάνει· πρυφανῶς ἡ ἀγέλη πλησιάζει. Ὁ Τζαλί, ὅστις παρεισέδυσεν ἀθορύβως εἰς τοὺς θάμνους ἀναφέρει ὅτι ὑπάρχουσι τρεῖς ἐλέφαντες ἐν ἡμῖν καὶ τὸ σῶμα τῆς ἀγέλης, ἀλλ' ὅτι ἀδύνατος καθίσταται ἡ χρῆσις ξίφους. Αἰτῶ νὰ μὲ ὁδηγήσωσιν ὅπου εἰσὶν οἱ πρότακτοι οὗτοι· καὶ ἐπομένῳ τοῦ Φλοριάν, τῶν ἀγκαζῖρ καὶ τῶν ἐμῶν ὀπλοφόρων, παρακολουθῶ τὸν ἀνδρεῖον μικρὸν θηρευτὴν, ὅστις εἰσέρχεται ἔρπων εἰς τὰς βάτους.

Ἦθελον αὐταὶ εἰσθαι ἀπολύτως ἀδιάβατοι ἄνευ τῶν διαύλων τοὺς ὁποίους διανύουσιν τὰ βαρύσωμα ζῶα. Προχωροῦμεν εἰς ἓνα ἐκ τούτων. Αἰφνης ὁ Τζαλί ἐφίσταται, καὶ διαβλέπω, ὥσει ἀνὰ μέσον νέφους, δύο ἐλέφαντας τετοποθετημένους ἐπὶ τὰ ἢ ὀκτὼ βήματα ὀπισθεν τοῦ

διαπλέγματος ἀκανθῶν. Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν μοὶ παρουσιάζει τοὺς κροτάφους, ὅπου πυροβολῶ καὶ καταπίπτει νεκρὸς. Δὲν βλέπω ἱκανῶς ὅπως πυροβολήσω κατὰ τοῦ δευτέρου, ἀλλ' ὁ Φλοριάν διὰ βολῆς λίαν περιέργου τὸν ταραττει καὶ εὐκόλως δυνάμεθα νὰ ἐπικαταλάβωμεν αὐτόν.

Λαμβάνω караβίαν διπλὴν· μόλις ἔχω αὐτὴν ἀνὰ χεῖρας καὶ ὁ τρίτος ἐμφανίζεται. Ἀπόφασιν ἔχων νὰ ἀποπειραθῶ τῆς ἐπὶ τὸ μέτωπον βολῆς, μένω ἐν τῇ θέσει μου, καὶ ἀκοντίζω τὴν σφαῖράν μου — μόλυβδον καὶ ὑδράργυρον — ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον σημείου, σχεδὸν ἐκ τοῦ σύνεγγυς, ἥττον τῶν τεσσάρων βημάτων. Τὸ ζῶον ὀπισθοδρομεῖ, εἴτα ἀναθαρρύνεται πρὸς ἐφόρμησιν. Πυροβολῶ καὶ δεύτερον μικρὸν κατωτέρω. Ἐπισχεθεὶς κατὰ τὸν δρόμον του, ὁ ἐλέφας ὑποστρέφει πρὸς τὴν λόχμην ἡχῶν μανιωδῶς. Δράττων τὴν παρεχομένην μοι караβίαν, τρέχω κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ ζῶον καὶ σκοπεύω αὐτὸς εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου· τὸ μόνον παραχθὲν ἀποτέλεσμα εἶναι ἐφόρμησις δραστηριωτέρα τῶν ἄλλων· πάντως πρόκειται ν' ἀνταλλάξωμεν κονδυλισμούς. Ἐπιχειρῶ νὰ πυροβολήσω καὶ αὐτὸς, ἀλλ' ὁ Τζαλί ἀφικνεῖται, καὶ διὰ τοῦ ξίφους ἀποτέμνει τὸν τένοντα τοῦ ὀπισθίου ποδός. Εὐγε, Τζαλί!

Αἱ τρεῖς σφαῖραί μου ἐκ τῶν δέκα εἰς τὴν λίτραν, ἐξακοντισθεῖσαι ἐκάστη ὑπὸ πλείονος τῶν δέκα γραμμῶν πυρίτιδος, ἐνεβλήθησαν ὅσον οἶόν τε ἀκριβῶς· εὐθυβόλησα ἀλλ' αἱ τρεῖς αὐταὶ σφαῖραι καθ' ἑαυτὰς δὲν κατέχουσιν ἐν τῷ μετώπῳ ἢ διάστημα τριῶν δακτύλων καὶ οὐδεμία ἐπήνεγκε τὸν θάνατον. Βασίμως ἔλεγον ὅτι δὲν ἔπρεπέ τις νὰ ἐλπίζῃ, ὥς πρὸς τὸν ἐλέφαντα τῆς Ἀφρικῆς ἐπὶ τῆς βολῆς ἐπὶ τὸ μέτωπον ἥτις τυγχάνει ὀλεθρία εἰς τὸν τῶν Ἰνδιῶν. Αὕτη διπλασιάζει τὸν κίνδυνον· ἐν Κεϋ-λάνη ἡμην βέβαιος περὶ τοῦ ζώου· ὠφείλον μόνον νὰ περιμείνω αὐτὸ καὶ νὰ τὸ πυροβολήσω ἅμα ὥς γενόμενον ἐγγὺς ἐμοῦ.

Ὁ Τζαλί λοιπὸν κατήνεγκε πληγὴν θαυμασίαν. Πληρῶ αὐθις τὰ ὄπλα μου ἐνῶ ὁ Ἀβού Δὸ καὶ οἱ ἄλλοι πορεύονται νὰ ἱππεύσωσι, λογιζόμενοι ὅτι ἡ ἀγέλη ἐξώρμησε. Σκοπὸν προτίθενται, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, νὰ ἐπαναγάγωσι τοὺς ἐλέφαντας καὶ εἰ δυνατόν νὰ τοὺς πέμψωσι πρὸς ἡμᾶς. Δὲν ἠθέλησα νὰ καταστρέψω τὴν γοητείαν τῶν πυροβόλων ὀπλων, ὑποδεικνύων ὅτι ἤθελεν εἶναι ἱκανῶς δυσάρεστον εἰς ἡμᾶς νὰ δεχθῶμεν τὴν σύγκρουσιν τῆς ἐμμανοῦς ταύτης ἀγέλης, τῆς ὁποίας οἱ κολοσσοὶ ἔχουσιν ἄτρωτα τὰ μέτωπα· ἀλλ' ὅμως εὐχομαι ἵνα ἡ ἀγέλη ἀφίχθῃ πρὸς ἡμᾶς ἥττον κατ' εὐθείαν παρ' ὅσον ἐπιθυμοῦσιν οἱ πέμποντες ἡμῖν αὐτήν.

Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ διατελοῦμεν ἀπὸ ἐνὸς τετάρτου, ὅτε αἰφνης ἀντηχοῦσιν αἱ κραυγαὶ τῶν τριῶν Ἀράβων κατὰ τινα ἀπόστασιν. Μετὰ τινα δὲ λεπτά, κρότος φρικτὸς, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν βοῶν τῶν ἀγκαζὶρ καὶ τῆς ὀξείας κραυγῆς τοῦ ἀγρίου ἐλέφαντος, ἀναγγέλλει εἰς ἡμᾶς ὅτι ἡ ἀγέλη ἐφορμᾷ ἐφ' ἡμᾶς κατ' εὐθείαν γραμμὴν. Συναθροίζων τοὺς ἀνθρώπους μου εἰς σύμπλεγμα πυκνὸν, συνιστῶ εἰς αὐτοὺς νὰ μοὶ δώσωσι τὰ ὄπλα μου ἐν καιρῷ, καὶ περιμένομεν τὸν ἐχθρὸν ὅστις ἐπέρχεται μετὰ τῆς ταχύτητος τοῦ κεραυνοῦ. Τὸ πᾶν διασχίζεται· πρὸ αὐτοῦ τὸ στεῖρόν ξυλον (jungle) σείεται καὶ συντρίβεται· καὶ ταῦτα ἐν ἐνὶ δευτερολέπτῳ.

Ἡ φάλαγξ ὁδηγεῖται ὑπὸ πελωρίου ἀρχηγοῦ, ὅστις ἔρχεται κατ' εὐθείαν πρὸς ἐμέ· ἐκκενῶ ἐν τῷ μετώπῳ του τὰς δύο σφαῖρας μου ὅσον οἶόν τε ἐμοὶ τάχιον. Ὁπισθοδρομεῖ ὑπὸ τῆς προσβολῆς· μεταστρέφει καὶ οἱ λοιποὶ ἀκολουθοῦσι. Μία ἄλλη караβίνα μοὶ ἐχρησίμευσε μετὰ θαυμασίου εὐστοχίας, καὶ ἐκκενῶ δύο βολὰς ἐπὶ δύο ἐλεφάντων οἵτινες, προσβληθέντες κατὰ τὸν κρόταφον δὲν ἐγείρονται. Τότε ἐμβάλλεται εἰς τὴν χεῖρά μου καὶ ἄλλο πυροβόλον ἀκριβῶς ἐν κωρῷ ὥστε νὰ σκοπεύσω κατὰ τοῦ τελευταίου τῆς ἀγέλης ἀφανιζομένης ἐν τῇ λόχμῃ· μπὰν! στρέφο-

μαι ὡς ὁ ἀνεμοστρόφιγξ, τὸ αἷμα ἀναβλύζει ἐκ τῶν ῥωθῶν μου, ἀλλ' εἰμὶ βέβαιος ὅτι θέλω ἔχει τὸ ζῶον, τὸ ὁποῖον, φέρον σφαῖραν ἡμίλιτρον ὀπισθεν τοῦ ὤμου, δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ τρέξῃ ἐπὶ μακρόν.

Ἀφικνοῦνται οἱ ἀγκαζὶρ διεσχισμένοι ὑπὸ τῶν ἀκανθῶν. Ἡ σπάθη τοῦ Ἀβού Δὸ ἐστὶν αἱματοφύρτος· οἱ ἐλέφαντες ἀπεμακρύνοντο ὅτε, τῶν Ἀράβων κατὰ νότον πρὸς αὐτοὺς γενομένων, ἐπανεστρέψαν. Ἐν τῇ καταδιώξει, ὁ Ἀβού Δὸ κατώρθωσε νὰ ἐπικαταλάβῃ ἓνα ἐξ αὐτῶν καὶ ἔταμεν αὐτοῦ τὴν ἰγνύν.

Τὸ δ' ὅλον· ἑπτὰ ἐλέφαντες νεκροὶ καὶ τρεῖς τρωθέντες· οἱ δύο ὑπὸ τοῦ Φλοριάν, ὁ τρίτος ὑπ' ἐμοῦ, βληθεὶς κατὰ τὸν ὤμον. Ἐστὶ λίαν ὀψὲ ἵνα τοὺς καταδιώξωμεν, ἤδη συσκοτάζει· ἀλλ' οἱ ἀγκαζὶρ ἐλεύσονται αὔριον ὅπως τοὺς ἀναζητήσωσιν.

—
Ἀναζήτησις τῶν τρωθέντων. — Πτώσις τοῦ Τζαλί. — Οἱ τέσσαρες ἀδελφοὶ Σερίφ. — Ροδάρ ὁ ἔχων τὸν βραχίονα ἀπεξηραμένον. — Ἰχνη πάμπολλα ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐλέφαντες. — Περιπλάνησις τῆς καράβης. — Συνορίς ρινοκερῶτων. — Προσβολὴ καὶ καταδιώξις. — Δρόμος τεράστιος. — Ἀνταγωνισμός. — Ἀπόγνωσις τοῦ Ἀβού Δό. — Ἐσχάτος ἀγών. — Ἡ νίκη μᾶς· ἐκφεύγει. — Ὁ ρινοκερῶς ἔξις αὐτοῦ· παγίς ἐπ' αὐτῷ ἱσταμένη.

Εἰς τῶν τριῶν τρωθέντων ἐλεφάντων εἶχεν ἐπανελθεῖ εἰς τοὺς θάμνους, ἔνθα οἱ ἐμοὶ ἀγκαζὶρ εὐρέθησαν ἀντιμέτωποι πρὸς αὐτόν. Οὐδεμία ἐξόδος πλαγία ἐν τοῖς τριβόλοις τούτοις· στροβιλίζουσα, ἡ ἵππος τοῦ Τζαλί, ἀπωθουμένη ὑπὸ τοῦ ἀκανθώδους τείχους, εἶχε πέσει καὶ ῥίψει τὸν κύριόν της ὑπὸ τὰ βήματα τοῦ ἐλέφαντος. Οὗτος, προσελκυσθεὶς ὑπὸ τοῦ ἵππου, ὅστις, ἀνορθωθείς παραχρῆμα, εἰς φυγὴν ἐτράπη, δὲν προσέσχε παντάπασιν εἰς τὸν θηρευτήν· ἀλλ' ὅμως τρέχων ἔθηκε τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ σκέλους αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ ἔθραυσεν.

Ὀλίγου χρόνου διελθόντος, οἱ ἀδελφοὶ Σερίφ, μαθόντες τὰ ἀποτελέσματα τῆς θήρας ἡμῶν, προσῆλθον αἰτοῦντές

με νὰ μετάσχωσι τῆς περιοδίας ἡμῶν. Ἦσαν τὸν ἀριθμὸν τέσσαρες, οἱ ὀνομαστότατοι πάντων τῶν ἀγκαζίρ. Ὁ Ἀβου Δὸ αὐτὸς, ὅστις δὲν ἤθελε συμφωνήσῃ περὶ τούτου, ἠσθάνετο ἑαυτοῦ ὑποδεεστέρου ὄντος τοῦ πρεσβυτέρου τῶν τελείων τούτων sportsmen (κυνηγῶν). Τοὺς ἐξήλουν, καὶ ἐδήλωσεν ὅτι ἐὰν ἐδεχόμην τοὺς νέους τούτους συμμάχους, αὐτὸς θ' ἀπήρχετο μετὰ τοῦ Σολιμάν. Ἀλλ' ὅμως ἀπεφάσισε νὰ διατηρήσωμεν τοὺς Σερὶφ μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ θηρευτοῦ ὅστις ἐμελλε ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν Τζαλί. Ὁ Ἀβου Δὸ δὲν εἶχε πλέον τι ν' ἀπαντήσῃ.

Ὁ δευτερότοκος τῶν τεσσάρων ἀδελφῶν, καλούμενος Ῥοδάρ ἦν μονόχειρ. Ἡμέραν τινὰ ὁ ἐλέφας, φονεύσας τὸν ἵππον του, διέτεμε τὸν ἀριστερὸν αὐτοῦ βραχίονα ἀμυνόμενος. Θραυσθέντα ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς, τὰ ὀστά εἶχον ἐξέλθει εἰς συντρίμματα· αἱ σάρκες, ἐρρύτιδωμέναι, εἶχον ἤδη τὴν ὄψιν τεμαχίου δέρματος συνεστραμμένου, καὶ ἡ χεὶρ συνεσπασμένη, ὁμοία πρὸς ὄνυχας γυπὸς, δὲν ἠδύνατο πλέον ἢ νὰ δέχηται τὸν χαλινόν, ὃν ἐκράτει ὡς ἀρπάγη. Ὁ Ῥοδάρ ἦν οὐδὲν ἥττον ὁ τῆς φυλῆς ὀνομαστότατος ἐπὶ ἡγήσει θήρας.

Τὴν ἐπαύριον, 1 Ιανουαρίου, ἀνεχωρήσαμεν πρωῒ. Πληθὺς ἰχνῶν προσφάτων παρὰ τὸ ὕδωρ· ἀλλ' οὐδὲ ἐν ἴχνος ἐλέφαντος. Ζητήσαντες ἐπὶ μακρὸν, εἶχομεν καταλίπει τὴν ὄχθην, καὶ περιεπλανώμεθα ἐντρυφῶντες, καταρρίπτοντες τοὺς ὠρίμους καρποὺς τῶν baobabs¹, συλλέγοντες ἀπὸ τῶν ἀκακιῶν τὸ κόμμι, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἦσαν κεκαλυμμένοι καὶ ὅπερ, παρεμφερὲς πρὸς τοπάζια, ἐξωμοίου αὐτὰς πρὸς τὰ δένδρα τῶν μαγικῶν κήπων. Ἐκαστος τῶν ἀγκαζίρ εἶχε πληρώσει ἐξ αὐτοῦ τὸ δερμάτινον ἐπίστρωμα, τὸ ἀποτελοῦν τὴν ὅλην ἀπάρτισιν τοῦ ἐφιππίου των, καὶ λάβει τὸ φορτίον του, ὅτε ὁ Ταχέρ, ὁ πρεσβύτατος τῶν

Σερὶφ, ἐπιστὰς, ἐδειξεν ἡμῖν ἀκανθώδη τινὰ κυκεῶνα παρὰ τῷ ὁποίῳ ὑπῆρχεν ὄγκος τις δύσμορφος. Κατέβην ἀπὸ τοῦ ἵππου, καὶ, συνοδεύοντος τοῦ Σολιμάν προὔχωρησα μετὰ προφυλάξεως. Πλησιάσας πρὸς τὰς βάτους, εἶδον δύο ῥινοκέρωτας καθύπνους ὑπὸ πυκνοὺς θάμνους, ἐνθα ἦσαν κατακεκλιμένοι ἐγγύτατ' ἀλλήλων. Εἶπον τῷ Σολιμάν νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τοὺς ἀγκαζίρ ν' ἀναλάβῃ τὸν ἵππον του, νὰ κρατῇ τὸν ἐμὸν ἐφ' οὐχὶ μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ προὔχωρησα ἐτι βήματι λύκου μέχρι τριάκοντα μέτρων καὶ ἔλαττον ἀπὸ τῶν ῥινοκέρωτων. Πιθανὸν ὅτι ἐν μέσῳ τῶν ὀνείρων αὐτῶν, ἠσθάνθησαν τὴν παρουσίαν ἐχθροῦ, καθότι ἠγέρθησαν αἰφνης μετὰ ταχύτητος καταπληκτικῆς, καὶ ἐκπέμπων ἐν οὐῖφ, οὐῖφ, οὐῖφ ἐκ τῶν ὀξυτάτων, ὁ ἕτερος αὐτῶν ὤρμησε κατ' ἐμοῦ.

Ἦν ἀνωφελὲς νὰ σκοπεύσω τὴν κεφαλὴν, ἣν προῦφύλαττον τὰ δύο κέρατα. Ἐπυροβόλησα εἰς τὸν λαιμόν· ἡ σφαῖρά μου τὸν μετέστρεψεν, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο παρήγαγεν ἀποτελεσμα· καὶ τὰ δύο ζῶα ἀπεμακρύνθησαν μετὰ καταπληκτικῆς ὠκύτητος.

Εἰς ἡμᾶς ἤδη ἀπόκειται νὰ τὰ καταδιώξωμεν. Τὸ κόμμι ρίπτεται εἰς τὸν ἀνεμὸν· οἱ ἀγκαζίρ ἐξορμῶσι κατόπιν τοῦ ζεύγους. Ἰππεύω χωρὶς νὰ λάβω καιρὸν νὰ γεμίσω πάλιν τὸ ὄπλον μου, καὶ πτερνίζω τὸν ἵππον μου ὅπως καταφθάσω τοὺς ἄλλους. Τὸ ἔδαφος εἶναι ἀπρόσφορον εἰς δρόμημα ταχύ· αἱ ὀνόκλειαι (mimosas), καὶ περ ἀραιαί, δὲν εἶναι ἥττον ἐπίφοβοι, ἔνεκα τῶν κλάδων αὐτῶν τῶν εἰς μικρὸν ὕψος ἐκπεπταμένων, καὶ ὧν αἱ ἄκανθαι καθιστῶσι πᾶσαν σύγκρουσιν δεινὴν. Μένω ἐπὶ τινὰ χρόνον ὀπίσω· ἀλλὰ μετὰ ἐν μίλιον, ἐξορμήσας εἰς τὴν πεδιάδα, προχωρῶ μικρὸν κατὰ μικρὸν καὶ φθάνω τοὺς ἀγκαζίρ.

Θέαμα ἱκανὸν νὰ ἐκμάνῃ τὸν θηρευτὴν! Οἱ δύο ῥινοκέρωτες βεύγουσι παραλλήλως δίκην διζυγίας καλῶς συνηρμοσμένης, καὶ πηδῶσι μετ' ὠκύτητος προξενούσης σκοτοδυνίας δέκα μέτρα

¹ Baobab δένδρον τερατώδες τῆς Ἀφρικῆς, διαρκοῦν πολλοὺς αἰῶνας καὶ ἔχον 90 ποδῶν περίμετρον.

μακρὰν τοῦ Ταχέρ, ὅστις τὸ ξίφος διὰ χειρὸς, τὴν κόμην εἰς τὸν ἄνεμον, ἐπιρρίπτει τὸν ἵππον τοῦ ἐν μέσῳ τοῦ νέφους κόνιος τὸ ὅποιον ἀνεγείρουσι τὰ δύο ζῶα. Ὁ Ῥοδάρ, ὁ ἀπεξηραμένον ἔχων τὸν βραχίονα, κρατῶν διὰ τοῦ ἐπιλοιποῦ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ὡς δι' ὀνύχων γυπὸς τὰ ἡνία, ἀφικνεῖται μετὰ τὸν ἀδελφόν του. Τρίτος ἐπέρχεται ὁ Ἀβού Δό· οἱ πτερνιστῆρές του πλήττουσι τὸν ἵππον, τὸν ὅποιον παροτρύνει διὰ τῶν κραυγῶν του, ἐν ᾧ αὐτὸς προνεύων, τὸ μακρὸν αὐτοῦ ξίφος ἔχων τεταμένον, μέλλει ἤδη νὰ πηδήσῃ ὅπως πλήξῃ, ἔστω καὶ ἐν τῷ κενῷ.

Οἱ πτερνιστῆρές μου! Οἱ πτερνιστῆρές μου! Δέον ἤδη οὗτοι νὰ τελέσωσι τὸ ἔργον των. Ἰσχυρῶς ἐμβαλλόμενοι, βιάζουσι τὸν Τετέλ εἰς πῆδημα τεράστιον· ἐν ἐνὶ δευτερολέπτῳ εἰμὶ ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἵππων, τῶν γυμνῶν ξιφῶν. Ὑπερβᾶς τὸν Ἀβού Δό, ὅστις αἰσθάνεται ἐκλειπούσας τὰς δυνάμεις τοῦ ἵππου του καὶ τοῦ ὁποίου ἡ μορφή ἐκφράζει τὴν ἀπόγνωσιν, τοποθετοῦμαι παρὰ τῷ Ῥοδάρ, ὅστις ἐστὶ μετ' οὐ πολὺ ὀπίσθεν ἐμοῦ.

Ὑπάρχει ἀντιζηλία μεταξὺ τῶν δύο συμμοριῶν· ἀνταγωνίζονται τίς τὴν ἐτέραν νὰ ὑπερβάλῃ. Πειρῶμαι νὰ διαβῶ πρὸς ἀριστερὰν τοῦ ἐτέρου τῶν ῥινοκερῶτων ὅπως κατ' αὐτοῦ ἐκκενώσω κατὰ σκοποῦ τὴν δευτέραν σφαῖραν τῆς καρβίνης μου· ἀλλ' ἐστὶν ἀδύνατον νὰ φθάσῃ τις τὰ δύο ζῶα, τὰ ὅποια φεύγουσιν αἰεὶ καλπάζοντα. Τὸ μόνον ἡμῖν ἐφικτὸν ἐστὶ τὸ νὰ ἐμμείνωμεν τρία ἢ τέσσαρα βήματα κατόπιν αὐτῶν. Ἡ μόνη τύχη ἣτις ἡμῖν ὑπολείπεται ἐστὶ νὰ διατηρήσωμεν τὸ βάδισμα ἡμῶν μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν οἱ δραπεταὶ ἀναγκασθῶσονται νὰ βραδύνωσιν.

Ἐχομεν ἤδη διανύσει δύο μίλια καὶ οὐδὲν φαινόμενον καμάτου· αἰέποτε ἡ αὐτὴ ταχύτης, τὸ αὐτὸ πηδητικὸν δρόμημα, νῦν μὲν ἐν τῇ πεδιάδι, νῦν δὲ ἐν τοῖς ταπεινοῖς ἀκανθώδεσι δρυμοῖς, ἢ ἐν τοῖς τριβόλοις ἐνθα οἱ ἵπποι σκληρὰς ὑφίστανται δοκιμασίας.

Ἡ συμμορία ἡμῶν παρεκτείνεται· ἀραιούμεθα, μόνον τινὲς διετήρησαν τὰς θέσεις των. Ἀφικνούμεθα εἰς τὴν κορυφὴν σειρᾶς λόφων, τῶν ὁποίων ἡ κλιτύς, περίπου ἐν μίλιον, ἐπικλίνει ἡρέμα πρὸς τὴν ὄχθην. Κάτωθι τῆς κλιτύος ὑπάρχει λόχμη. Οἱ διωκόμενοι ἐπαυξάνουσι τὴν ὠκύτητα· ὅσον οὐπω θέλουσιν ἀφίχθῃ εἰς τὸ ἀδιάβατον τοῦτο ἄστυλον.

Ἡμεῖς αὐτοὶ, ὁρῶντες τὸ τέρμα ὅπου μέλλει νὰ λήξῃ ἡ θήρα, ἐπιτείνομεν τὰς προσπάθειάς. Ἀπὸ εἴκοσιν ἤδη λεπτῶν διαρκεῖ τὸ τρομερὸν τοῦτο δρόμημα. Ὁ ἵππος τοῦ Σολιμὰν παραιτεῖται αὐτοῦ. Ὁ Τετέλ δὲν εἶναι ἐκ τῶν ὠκυτάτων, ἀλλ' ἀντέχει καὶ τὴν ῥώμην αὐτοῦ ἀποδεικνύει, καθόσον ἐγὼ βαρύνω τοῦλάχιστον κατὰ εἴκοσι καὶ πέντε λίτρας πλέον τῶν ἄλλων.

Τέσσαρες μόνον ἐξ ἡμῶν κατέρχονται τὸν λόφον. Ὁ Ταχέρ ἡγεῖται αἰεὶ ἡμῶν. Ὁ Ἀβού Δό ἐστὶν ὁ ὕστατος· ὁ ἵππος του θέλει ὅσον οὐπω ὑποχαλάσει τὸ βῆμα· ἀλλ' αὐτὸς, ἐν πλήρει καλπασμῷ, πηδᾷ κάτω καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν καταδίωξιν. Ἐχει σκέλη αἰγάγρου· ἐπὶ ἑκατὸν μέτρα πιστεύω ὅτι θέλει μᾶς ὑπερβῇ καὶ ὅτι ἔξει τὴν τιμὴν νὰ κατενέγκῃ τὴν πρώτην πληγὴν· ἀλλ' ἡ ἀπόστασις ἐστὶ λίαν μακρά, καὶ νικᾶται ὑπὸ τῶν ἵππων.

Τρεῖς μόνον θηρευταὶ, οἱ δύο Σερῖφ καὶ ἐγώ. Ὡφείλον νὰ παραχωρήσω τὴν δευτέραν θέσιν εἰς τὸν Ῥοδάρ· ἀλλὰ τὸν ἀκολουθῶ ἐγγύθεν. Ἡ συγκίνησις ἐστὶν ἄκρα· πλησιάζομεν πρὸς τοὺς θάμνους. Οἱ ῥινοκέρωτες φαίνονται ἤδη ἀποκαμόντες· τὴν ῥίνα ἔχοντες πρὸς τὴν γῆν, φυσῶσι τρέχοντες· ἡ κόνις ἵπταται πρὸ τῶν ῥωθώνων των. Ἐὰν εἶχον ἵππον ἀκάματον! «Ἴππον! Ἴππον! τὰ πάντα ἀντὶ ἐνὸς ἵππου!»

Ἡ λόχμη μόλις ἀπέχει διακόσια μέτρα· καὶ οἱ ἵπποι ἡμῶν εἰσὶ κατάκοποι! ὁ ἐμὸς κλονεῖται καὶ προσπταίει. Ἀλλ' οἱ ῥινοκέρωτες τριποδίζουσιν· εἰσὶ κατὰπονοι. Θάρρει, Ταχέρ! Ἐμπρός! Ἐμπρός! Παρακολουθεῖ τὰ δύο ζῶα· προνεύων ἐπὶ τοῦ αὐχένος τοῦ ἵππου του,

τὸ ξίφος μετάρσιον, ἔτοιμον νὰ πλήξῃ, φθάνει τὸ πλησιέστερον. Δύο δευτερόλεπτα, καὶ οἱ δραπεταὶ τὸν ἐκφεύγουσι. Νέα προσπάθεια· τὸ ξίφος μαρμαίρει καὶ ἐξαστράπτει καθ' ἣν στιγμήν ὁ τελευταῖος ῥινόκερος ἀφανῆς γίνεται ἐν τοῖς θάμνοις, φέρων ἐπὶ τῆς ράχεως διατομὴν μήκους ἐνὸς ποδός.

Ἔτι διακόσια μέτρα καὶ ἡ νίκη θ' ἀνῆκεν εἰς ἡμᾶς! Ἀδιάφορον! «Εὐγε, Ταχέρ!» τῷ ἐφώνησα. Εἶχε πλήξει ἀνωτέρω.

Παρὰ τὴν ἦτταν ἡμῶν, οὐδέποτε οὔτε πρότερον, οὔτε ὕστερον, ἡ θήρα μοι παρέσχε τοιαύτην ἡδονήν. Ὁ δρόμος ὑπῆρξεν ἐκπληκτικός· ἀλλ' ἔτι ἐκπληκτικωτέρα ἐστὶν ἡ ἰδέα ὅτι εἰς ἀνθρώπος δύναται νὰ προσβάλλῃ καὶ νὰ νικήσῃ ἀνευ οὐδενὸς ἄλλου ὅπλου ἢ δι' ἐνὸς ξίφους, τὰ ἰσχυρότερα τῆς κτίσεως ζῶα. Ὁ ῥινόκερος ἐστὶ τὸ μᾶλλον δυσκόλως σπαθιζόμενον ζῶον, ἔνεκα τῆς τεραστίας αὐτοῦ ὠκύτητος. Ὁ Σερῖφ, ὅστις εἶχε φονεύσει πολλοὺς ῥινοκέρωτας, οὐδέποτε κατάρθωσε τοῦτο εἰμὴ μετὰ μακρὰν καταδίωξιν. Ὅταν ἀποκάμῃ, τὸ ζῶον στρέφεται καὶ ἀνθίσταται πρὸς τὸν ἐχθρόν· εἰς τῶν ἀγκαζῖρ ἀποσπᾶται, καὶ πορεύεται ἵνα τάμῃ αὐτοῦ τὴν ἰγνύν· ἀλλ' ἐνῶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἐλέφας σχεδὸν ἀμηχανεῖ, τὸ κερασφόρον ζῶον καλπάζει ἄριστα ἐπὶ τῶν τριῶν σκελῶν, τοῦθ' ὅπερ αὐξάνει τὸν κίνδυνον ἐκείνων οἵτινες προκαλοῦσιν αὐτό.

Δὲν εὔρομεν ἐν τῇ Ἀβυσσινίᾳ εἰμὴ ἐν μόνον εἶδος ῥινοκερώτων, τὸν μέλανα δικέρωτα, ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀφρικῇ καλοῦσι κεῖτλόα. Ἐχει ὕψος μέχρι τοῦ ὤμου ἐν γένει πέντε ποδῶν καὶ ἕξ ἕως ὀκτῶ δακτύλων (ἐν μέτρῳ καὶ ἐβδομήκοντα ἐπτὰ ἢ ἐν μέτρῳ καὶ ὀγδοήκοντα δύο.) Καίπερ ὀγκωδέστατον εἶναι ἐκ τῶν ὠκυτάτων, ὡς ἄρτι εἶδομεν.

Οὐδὲν ζῶον ἐν τῷ κόσμῳ φύσεως πονηροτέρας· εἶναι ἐκ τῶν σπανίων ζώων τὰ ὁποῖα ἐπιτίθενται ἀπρόκλητα. Θεωρεῖ ὡς ἐχθροὺς πάντα τὰ κτίσματα· καὶ, καίπερ ἔχον κακοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν

ἀκοὴν μετρίαν, ἀνακαλύπτει οὐδὲτ ἥττον οἶονδῆποτε ὃν μακρὰν ἀπέχον πεντακόσια ἢ ἑξακόσια βήματα, εἰ μὴ ὁ ἄνεμος ἦναι οὖριος, τόσον λεπτὴν ἔχει τὴν ὁσφρησιν. Δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ τὸ ἴδῃ ὅπως ἐφορμήσῃ ἐπὶ τὸ ἐξοργίζον αὐτὸν ἀντικείμενον· εἰσέρχεται εἰς τὸν χόρτον ἢ εἰς τὴν λόχμην ἥτις σᾶς ἀπακρύπτει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του, εἰσέρχεται ἐμμανῶς ἅμα αἰσθόμενον ὑμῶν, καὶ παραιτικά ἐφορμᾷ συρίττον τρίς. Ἐπειδὴ ἐστὶ σχεδὸν ἀδύνατον νὰ τὸ ἀποκτείνῃτε ὅταν ἐπέρχεται μετωπηδόν, ἡ ἀπρόοπτος αὕτη ἐφορμησις, ἐν λόχμῃ ἀκανθώδει, ἐστὶ ἐξόχως δυσάρεστος, μάλιστα δὲ ἂν ᾖτε ἔφιππος.

Τὸ εἶδος τοῦτο πορεύεται συνήθως κατὰ ζεύγῃ ἢ κατὰ οἰκογενείας, τουτέστιν ὁ ἄρρην, ἡ θήλεια καὶ ὁ νέος. Ἡ μήτηρ ἐστὶν ὑπεράγαν ἀγρία, λίαν ἀφωσιωμένη πρὸς τὸ νεογνὸν αὐτῆς, καὶ ἐπαγρυπνεῖ αὐτῷ μετ' ἄκρας μερίμνης.

Ὁ ῥινόκερος ὑδρεύεται τὴν ἑσπέραν, δύο ὥρας μετὰ τὴν τοῦ ἡλίου δύσιν. Καταλείπει τότε τὴν κυλινδήθραν του, κειμένην συνήθως τέσσαρα ἢ πέντε μίλια ἀπὸ τῆς ὄχθης, καὶ ἀφικνεῖται παρὰ τὸν ποταμὸν δι' ὁδῶν τὰς ὁποίας διατέμνει εἰς ἑαυτὸν αὐτὸς οὗτος, φροντίζων νὰ μεταβάλλῃ συχνάκις ὁδόν. Πιὼν, ἀποσύρεται σχεδὸν ἀεὶ ὑπὸ δένδρον ἐν τινὶ τῶν θέσεων τὰς ὁποίας ἐξελέξατο, καὶ τὰς ὁποίας ἐπισκέπτεται τακτικῶς. Εὐρίσκει τις ἐκεῖ μεγάλους σωροὺς κόπρου τὴν ὁποίαν ἐπισωρεύει ἐν τινὶ γωνίᾳ. Οἱ θηρευταὶ ἐπωφελοῦνται τὴν ἑξιν ταύτην ὅπως στήσωσι παγίδας κατὰ τὴν ὁδὸν ἥτις ἄγει εἰς τὸ ἀναχώρημα τοῦ ζώου· ἀλλὰ τὸ ζῶον ἐστὶ τοσαῦτον ὑποπτον, καὶ ἔχει τὴν ὁσφρησιν οὕτως ὀξεῖαν ὥστε ἡ τῆς παγίδος ἔνθεσις ἀπαιτεῖ ἄκραν διξιότητα. Λάκκος κυκλοτερῆς, ἔχων βάθος δύο περίπου ποδῶν καὶ διάμετρον πεντεκαίδεκα δακτύλων, ὀρύσσεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄσυλον, οὐ μακρὰν ἀπὸ τοῦ δένδρου τὸ ὁποῖον ἐπισκέπτεται ἀπὸ τινος χρόνου. Ἐπὶ τοῦ λάκκου τίθεται κύκλος ξύλι-

νος, περιβεβλημένος ἐσωτερικῶς ἀκίδας ὀξείας, πεποιημένας ἐκ ξύλου εὐκάμπτου καὶ ἰσχυροτάτου, καὶ πρὸς τὸ κέντρον ἀκτινοειδῶς διακειμένας· φαντάσθητε τροχὸν μὴ ἔχοντα παραξονίτιδα καὶ τοῦ ὁποίου αἱ εὐθῆκτοι ἀκτῖνες συνάπτονται συνεπικαλυπτόμεναι. Ἐπὶ τῆς παρασκευῆς ταύτης, ἐπιμελῶς ἐνηρμοσμένης εἰς τὸ στόμιον τοῦ λάκκου, τίθεται ὁ κρίκος βρόχου πεποιημένου ἐν τῷ ἄκρῳ ἐκ κάλου στερεωτάτου. Τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ κάλου στερεοῦται ἐν τῷ κορμῷ δένδρου τὸ ὁποῖον ἀρτίως κατέρριψαν, καὶ τὸ ὁποῖον φέρει βαθεῖαν ἐντομὴν ἐν ᾗ τὸ σχοινίον ἐμπλέκεται. Εἴτα ὀρύττουσι παρὰ τῷ τροχῷ λάκκον ἔνθα τιθέασι τὴν δοκὸν ταύτην ἔχουσαν βάρος πεντακοσίων ἢ ἑξακοσίων λιτρῶν καὶ καλύπτουσι τὸ πᾶν διὰ χώματος τὸ ὁποῖον φροντίζουσι ν' ἀπλώσωσι διὰ κλάδου· ἄνευ ταύτης τῆς προνοίας, ἡ ἐπαφή τοῦ ἀνθρώπου ἠθέλεν εἶναι αἰσθητὴ εἰς τὸν ῥινόκερων, ὅστις πάντως θὰ παρεξέκλινε. Τέλος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὑποκρύπτοντος τὴν παγίδα, διαχέουσιν, αἰέποτε διὰ τοῦ κλάδου, στρώσιν κόπρου ληφθείσης ἐκ τοῦ σωροῦ, περὶ τοῦ ὁποίου εἵπομεν ἥδη.

Ἐὰν τὸ ζῶον μὴδὲν αἰσθανθῇ, βαίνει ἐπὶ τοῦ τροχοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ποὺς του βυθίζεται· ἀποπειρώμενον νὰ τὸν ἀνελκύσῃ, συσφίγγει τὸν βρόχον, ὅστις περιβάλλει αὐτοῦ τὸ σκέλος καὶ τὸ ὁποῖον τὰ προβόλια τοῦ τροχοῦ εἰσχωρήσαντα εἰς τὰς σάρκας κωλύουσι νὰ διαφύγῃ. Συλληφθὲν, τὸ ζῶον, ἀγωνίζεται ἔν' ἀπαλλαγῇ, ἀνασπᾷ τὴν δοκὸν ἣτις κρατεῖται ὑπὸ τοῦ κάλου καὶ τὴν παρασύρει ἐν τῇ φυγῇ αὐτοῦ· αὕτη περιπλέκεται εἰς τὰς ῥίζας, ἐμπλέκεται εἰς τοὺς θάμνους, λειτουργεῖ ὡς δίκτυον, καὶ δὲν βραδύνει νὰ καταπονήσῃ τὸν ῥινόκερων.

Τὴν ἐπαύριον οἱ θηρευταὶ ἀνακαλύπτουσιν εὐχερῶς τὴν εὐρείαν αὐλακὰ τὴν ὁποίαν ὁ συρόμενος κορμὸς ἐχάραξεν. Ἐκτοτε κατέχουσι τὸ ζῶον καὶ τὸ ἀποκτείνουσι πλήττοντες διὰ τοῦ ξίφους ἢ τῆς λόγχης.

Ἀπέλευσις ἐκ τῆς Delladilla.—Σκηνοῦμεν ἐκκαίδεκα μίλια ἀνωτέρω. — Θηρευταὶ ἵπποποτάμων. — Κροκοδείλος ἀγρευθεὶς διὰ τῆς κάμακος. — Οἰκογένεια ἵπποποτάμων. — Προσβολὴ τοῦ ἄρρενος. — Πάλῃ παρατεταμένη. — Σύλληψις.

Εἵχομεν καταλίπει τὸ νησίδριον ὅπως ἐγκαταστῶμεν εἰς Delladilla, τὴν παλαιστραν ταύτην ἔνθα εἶχον φανεύσει ἓνα ἐλέφαντα κατὰ τὴν πρώτην μου κυνηγεσίαν μετὰ τῶν ἀγκαζίρ. Οὐδεὶς Εὐρωπαῖος ὑπερέβη τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ὄχθης· ὁ Φλοριὰν καὶ ὁ συνοδίτης αὐτοῦ, Ἰωάννης Σμίδτ (Johann Schmidt), ἦσαν μάλιστα οἱ μόνοι οἵτινες ἐπεσκέψαντο αὐτὸ ποτέ.

Ἐμπρήσαντες τὸν χόρτον, τοῦ ὁποίου ἡ καλάμη, ὕψος ἔχουσα ἀπὸ δύο ἕως τριῶν μέτρων, οὐ μόνον ἀπέκρυπτεν ἡμῖν τὸ θήραμα, ἀλλὰ καὶ ἐκώλυεν, ἀνακαλύψαντες αὐτὸ, νὰ τὸ ἐπικαταλάβωμεν, ἀπεφάσισα νὰ κατασκοπήσω τὸν τόπον ἐπὶ ἡμισυν μῆνα, τοῦθ' ὅπερ θὰ παρείχεν εἰς τὰ ζῶα, τὰ ἐκδιωχθέντα ὑπὸ τῶν φλογῶν, τὸν καιρὸν ἵνα ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ ἐνδιαίτημά των.

Ἦκολουθήσαμεν τὸν ποταμὸν μέχρι τῶν προπόδων τῶν ὀρέων, καὶ ἐσκηνώσαμεν ἐκκαίδεκα μίλλια ἀνωτέρω τῆς Delladilla, ἐν ᾗ ἀκριβῶς θέσει, τὸ παρελθὸν ἔτος, τινὲς ἐκ τῶν Basés εἶχον κατασφαγῇ ὑπὸ τινων ἀγκαζίρ. Οἱ ἡμέτεροι θηρευταὶ διετείνοντο ὅτι ὁ ἐχθρὸς θ' ἀπεπειράτο νὰ ἐκδικηθῇ· ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς ἐφοβεῖτο τὰς караβίνας ἡμῶν, καὶ ἐγίνωσκε προσέτι ὅτι ἡμεῖς ἡμεθα πολυάριθμοι. Δωδεκάς θηρευτῶν ἵπποποτάμων (houarti) ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Χαμρὰν εἶχον ἐνωθῇ μετὰ τῆς συμμορίας ἡμῶν· ἡδυνάμεθα λοιπὸν νὰ καταστῶμεν σεβαστοί.

Οἱ houarti οὗτοι εἰσὶ πλήρεις δεξιότητος καὶ ἀνδρείας. Ἡ κυνηγεσία αὐτῶν ἐστὶν ἐπικίνδυνος ἥττον ἐκ τοῦ ἵπποποτάμου ἢ ἐκ τῶν κροκοδείλων ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων βιοῦσι διηνεκῶς ἄνευ οὐδενὸς μέσου ἀμύνης. Δὲν ὑπάρχουσιν ἀνθρώποι μᾶλλον αὐτῶν ἀμεριμνῶντες τοῦ κινδύνου. Ἡ κάμαξ ἢ χρώνται ἐστὶ τεμάχιον χάλυβος ἀπεστομωμένου, ἀπα-

τελούν λεπίδα μὴ ἔχουσιν δύο ἑκατοστημορίων πλάτος καὶ μόνον μίαν ἀρπάγην. Εἰς τὸ ὄπλον τοῦτο, τὸ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀσήμαντον, προσδέεται σημαντὴρ ἔχων ὄγκον κεφαλῆς παιδός. Τὸ σχοινίον εἰς τὸ ὑποῖον ἀπαρτᾶται ὁ ἐπιπλεύστης οὗτος ἔχει μῆκος εἴκοσι περίπου ποδῶν· ἡ κάμαξ εἶναι ἐνηρμοσμένη εἰς κάλαμον (bamboo) μῆκους δέκα· ἡ ὀρμιά εἶναι περιτετυλιγμένη εἰς τὴν κάρναν ταύτην, τὴν ὅποιαν ὁ ἀγρευτὴς κατέχει διὰ τῆς δεξιᾶς, ἐνῶ ὁ σημαντὴρ ὑπάρχει ἐν τῇ ἀριστερᾷ.

Ὁρθρου βαθέος, ὅκτῳ ἢ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀφίξεως αὐτῶν, συνεπορευόμην μετὰ τῶν houarti οἵτινες ἀπῆρχοντο ἐπὶ θήραν. Ἦσαν δύο· δὲν ὁμιλῶ περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν. Οὐκ ὀλίγοι ἵπποπόταμοι κατόκου τοῦ μέρους τοῦτο τοῦ ποταμοῦ καὶ μετ' οὐ πολὺ συνηντήσαμεν ἑξ αὐτῶν. Αἱ κάμακες ἠστόχησαν πολλῶν· ἀλλ' ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἐξανέστησαν ἕνα κροκόδειλον ἦν περιεργότατος. Ἦν οὗτος κατακεκλιμένος ἐπὶ ἀμμολόφῳ τῆς ἀντιπέρας ὄχθης παρὰ συστάδι καλάμων. Τραπέντες κατὰ τὸν ἄνεμον, οἱ houarti ἤλασαν ἀνὰ τὴν ὄχθην ἐπὶ τέταρτον μιλίου καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν Σεττίτην, τὴν κάμακα ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντες. Ἀφίκοντο εἰς τὴν ἐτέραν ὄχθην, καὶ ὅτε μὲν νηχόμενοι, ὅτε δὲ βαίνοντες παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς ἀπορρώγος, παρεκτρεπόμενοι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἢ ἔρποντες ἐπὶ τῆς ἄμμου, ἐπὶ τέλους ἀφίκοντο εἰς τὸν καλαμῶνα ὅπισθεν τοῦ ὁποίου ἦν τὸ τέρας καθεῦδον προσήλην. Ἦσαν ἐν τῷ ὕδατι μέχρι τῆς ζώνης καὶ προὔχουσαν, μετάρσιον τὴν κάμακα φέροντες, ἑτοιμοὶ νὰ πλήξωσι τὸν κροκόδειλον, ἅμα ὥς ὑπερβάντες τὴν λόχμην ἠδυνάοντο νὰ βλέπωσι τὸ θηρίον.

Ὅτε ἀφικνούντο εἰς τὴν γωνίαν τοῦ προκαλύμματος, τὸ τέρας, τοῦ ὁποίου ἀπείχον ἔτι σχεδὸν εἴκοσι καὶ τέσσαρα βήματα, τοὺς εἶδεν ἢ τοὺς ἠσθάνθη καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν ποταμόν. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν αἱ κάμακες ἐξηκουτίσθησαν· ἡ ἐτέρα αὐτῶν ὠλισθησεν ἐπὶ τῶν φολίδων, ἀλλ' ἡ ἐτέρα ἐνεπάγη εἰς τὸ

περισιδήρωμα· καὶ τὸ φονικὸν ὄπλον, ἀσπασσθὲν τοῦ καλάμου, ἐνέμεινεν ἐκεῖ εὐπαγῶς, ἐνῶ ὁ σημαντὴρ, τρέχων μετὰ τοῦ θηρίου, ἐνεδείκνυε τὴν τούτου φυγὴν.

Οἱ οὐαρτί ἐξελέξαντο μέρος ὅπως αὐθις διαπεράσωσι τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπανήλθον νηχόμενοι, καὶ δὲν ἐφαίνοντο φροντίζοντες περὶ τῶν κροκαδείλων πλέον ἢ ὅσον ἀνησυχεῖ τις ἐπὶ τοῖς ἰσοξι (ποταμίσις ἰχθύσιν ἐκ τῶν σιαγονωτῶν) λουόμενος ἐν τοῖς ἡμετέροις ποταμοῖς.

Ἀναχωρήσαντες ὅπως συλλάβωσιν ἵπποπόταμον δὲν ἠθέλησαν νὰ βραδύνωσι διώκοντες τὸ ἐρπετόν των, τὸ ὁποῖον ἦσαν βέβαιοι ὅτι θέλουσιν ἀνεύρει βράδιον, τοῦ σημαντῆρος ἐνδείκνυντος τὴν θέσιν.

Ἐξηκολουθήσαμεν λοιπὸν ἀναζητοῦντες τὰ ἀμφίβια ἡμῶν, τὰ ὅποια ἐφαίνοντο περίφοβα γενόμενα. Ἀγνοῶν ἂν αἱ κάμακες ἐμελλον εἶναι εὐτυχέστεραι ἤδη ἢ ἐν ἀρχῇ, ἐσκόπευσα ὅπισθεν τοῦ ὠτὸς κατὰ τοῦ πρώτου ἐμφανισθέντος ζώου καὶ τὸ ἐκεραύνωσα διὰ τῆς βολῆς.

Ἐπὶ τέλους ἀφικόμεθα ἐγγὺς εὐρείας λίμνης, ἐγκλειούσης πολλοὺς ἀμμολόφους καὶ νησίδρια πετρώδη. Μεταξὺ τῶν πετρωμάτων ὑπῆρχεν οἰκογένεια ἵπποποτάμων συναποτελουμένη ἐξ ἐνὸς γέροντος ἄρρενος καὶ ἐκ πολλῶν θηλειῶν. Εἰς νεαρὸς ἴστατο ὄρθιος, δυσειδὴς ἀνδριαντίσκος, ἐπὶ βράχου προέχοντος, ἐνῶ ἄλλος τις νήπιος, ἐν τῇ αὐτῇ στάσει, ἀλλ' ἐπὶ τῶν νώτων τῆς μητρός του, ἐθαλασσοπόρει ἀμέριμνος.

Ἡ θέσις ἦν ἀρίστη· οἱ οὐαρτί μὲ παρεκάλεσαν νὰ κατακλιθῶ, καὶ παρειαέρευσαν εἰς τοὺς θάμνους ἐνθα ἀφανεῖς ἐγένοντο. Εἴτα εἶδον αὐτοὺς κατερχομένους λάθρα ἐπὶ τὴν ἀκτὴν, καὶ ἔρποντας ἐκεῖ μέχρι διακοσίων βημάτων μακρὰν τῶν βράχων ἐνθα οἱ ἵπποπόταμοι ἐθερμαίνοντο πανήλιοι.

Ἡ σκηνὴ ἀπέβαινεν ἄκρως κατανυκτικῇ· οἱ ἡμέτεροι θηρευταὶ ἦσαν ἀπὸ γῆς, καὶ ἀκολουθοῦντες τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, κατηνύοντο πρὸς τὸν γέ-

ροντα ἄρρενα ὅστις οὐδὲν ὑπώπτευνεν. Ἐγγὺς γενόμενοι τῶν βράχων κατέδυσαν ἀμφοτέροι, καὶ ἀνέδυσαν μικρὸν ὕστερον κατὰ τὴν γωνίαν τοῦ βράχου, ἐνθα ἐφαίνετο αἰεὶ ὁ μικρός.

Ὁ νεαρὸς ἵπποπόταμος ἐρρίφθη εἰς τὸ ὕδωρ πρὸ τῆς βολῆς τῶν καμάκων, ἢ αἱ κάμακες πρότερον ἐξηκουτίσθησαν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν θηρευτῶν; Δὲν δύναμαι νὰ ὀρίσω ὅπωςδῆποτε, ταῦτα ἐγένοντο ἐν ἐνὶ δευτερολέπτῳ. Οἱ οὐαρτὶ κατέδυσαν πάραυτα, καὶ, ἀνελθόντες ἐκ τινος διαστήματος, ἀφίκοντο εἰς τὴν ὄχθην ἐσπενυσμένως, φοβούμενοι μὴ συλληφθῶσιν ὑπὸ τοῦ τρωθέντος· ἡ ἐτέρα τῶν καμάκων εἶχεν ἐμπαγῇ εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ γέροντος ἄρρενος, καθ' ἧς εἶχεν ἀκοντισθῇ σταθερᾷ τῇ χειρὶ· ἡ ἐτέρα ἡστόχησεν.

Ἄγρα ὦρα! Τὸ ἐμμανὲς ζῶον ἐπιπηδᾷ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, μυχθίζον καὶ φυσῶν ἐν τῇ ἀνισχύρῳ αὐτοῦ ὀργῇ. Ἐγκεντριζόμενον ὑπὸ τοῦ σιδήρου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο ν' ἀπαλλαγῇ, ἐπειρᾶτο νὰ φύγῃ τοὺς φαντασιώδεις διώκτας του, καὶ κατεδύετο καὶ ἀνῆρχετο παραυτίκα ὅπως ἀνακαλύψῃ τὸν ἐχθρόν! Ἀλλὰ τοῦτο διήρκεσε μικρόν. Οἱ θηρευταί, ἐν ὅλῃ τῇ σφοδρότητι τῆς πράξεως, εἶχον καλέσει τοὺς ἑαυτῶν, οἵτινες ἦσαν ἐν τοῖς πέριξ μετὰ τῶν δύο μου ἀγκαζίρ, Ἀβουὶ Δὸ καὶ Σολιμάν.

Σύμπασα ἡ συμμορία, ἐφωδιασμένη κάλους οἵτινες συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸν ὀπλισμὸν τοῦ ἀκοντισμοῦ, παρετάχθη ἐπὶ τῆς ὄχθης. Δύο ἔλαβον τὴν ἄκραν τοῦ μακροτάτου σχοινίου καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὸ ὕδωρ· ἀφικομένων εἰς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην, εἶδον ὅτι δεύτερον σχοινίου ἦν ἐμπέδως ἐστερεωμένον εἰς τὸ μέσον τῆς κυρίας ὀρμιᾶς. Ὑπῆρχον οὕτω ἐκ τοῦ μέρους ἡμῶν δύο ἄκραι σχοινίου, ἐνῶ ἐπὶ τῆς ἀντιπέραν ὄχθης ὑπῆρχε μίᾳ μόνῃ ἄκρᾳ· ὅθεν ἐσχηματίζετο γωνία ὀξεῖα, τῆς ὁποίας ἡ μὲν κορυφὴ ἦν ἐν τῷ σημείῳ συμβολῆς τῶν δύο γραμμῶν, ἡ δὲ διάστασις πρὸς ἡμῶν.

Ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης ἐγέ-

νετό μοι δῆλος εὐθύς· δύο, ἐστῶτες παρ' ἐμοῖ, ἔλαβον ἑκάτερος μίαν τῶν δύο τούτων ἄκρων· ὁ ἕτερος αὐτῶν ἐτοποθετήθη δέκα βήματα μακρὰν τοῦ ἐτέρου. Ὁ κύριος κάλως εἰλκύσθη τότε ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων ἕωσοῦ ἐπέτυχον τοῦ σημαντήρος, ὅστις ἐπεπόλαζε τῇδε κακέϊσε, κατὰ τὰς κινήσεις τοῦ ζώου ἐν τῷ βάθει τοῦ ὕδατος. Διὰ τυναγμοῦ ἐπιδεξίως μεταδοθέντος εἰς τὴν κυρίαν ταύτην ὀρμιᾶν, ὁ σημαντὴρ ἐτέθη μεταξὺ τῶν δύο κάλων, καὶ συνελήφθη παραυτίκα ἐν τῇ ὀξυγωνίᾳ, τῆς ὁποίας αἱ δύο πλευραὶ προσήγγισαν. Πάραυτα οἱ ὄντες ἐπὶ τῆς ἀπέναντι ὄχθης ἐχάλασαν τὴν ἄκραν τῆς μεγάλης ὀρμιᾶς, ἐνῶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἦσαν παρ' ἐμοῖ ἐφείλκυσαν τὸν σημαντήρα, ἰσχυρῶς συγκρατούμενον ὑπὸ τῶν δύο σχοινίων.

Ἐβοήθουν, ἀλλ' οὐδέποτε εὗρον ἀντίστασιν ὁποία ὑπῆρξεν ἢ τοῦ ἡμετέρου αἰχμαλώτου, πρὸς ὃν ἐνεδίδομεν κατὰ στιγμὰς ὅπως τὸν κακομεταχειρισθῶμεν ὕστερον. Ἐμμανέσερος παρὰ ποτὲ, ἐπήδησεν ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, ἔτριξε τοὺς ὀδόντας, καὶ ἔρρεγξε πλήρης ὀργῆς ἐγείρων κύματα ἀφροῦ· εἶτα καταδύς, κατηνθύνθη ἀνοήτως πρὸς ἡμᾶς. Ἡ ὀρμιὰ χαλασθεῖσα προσήχθη ἐν τάχει καὶ περιετυλίχθη εἰς βράχον κείμενον παρὰ τὴν ὄχθην. Ὁ ἵπποπόταμος ἀνεφάνη τότε δέκα βήματα μακρὰν τῶν θηρευτῶν, ἐπήδησεν αὐθις, καὶ, κρούων τὰς σιαγόνας, ἐπειράθη νὰ κατάσχη τὸ σχοινίον. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν δύο κάμακες ἐπληξάν τὴν πλευράν του.

Πόρρω τοῦ νὰ φύγῃ, τὸ ζῶον, ἐμμανῶς ὤρμησεν, ἐπέβη ὑφάλου, ἠνώρθωσε τὸν τεράστιον αὐτοῦ ὄγκον, καὶ χαίνοντι στόματι, ἐπεπήδησεν εἰς τὸν ἀμμόλοφον, ὅπου ἦλθεν εὐτόλμως νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν θηρευτῶν. Ὀλίγον ἐγίνωσκε τὸν ἐχθρόν· οἱ τοὺς ὁποίους ἠπεῖλει δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκφοβίσῃ στόμα χαῖνον καὶ ἂν ἔτι τοῦτο ἦν ὀπλισμένον διὰ φοβερᾶς ὕδοντοστοιχίας. Ἐλαβεν εὐθύς ἡμίσειαν δωδεκάδα λογχῶν, ὧν τινες, ἀκοντισθεῖσαι ἀπὸ πέντε ἢ ἑξ ποδῶν εἰσῆλθον εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. Συγχρό-

νωσ ἄλλοι ἐπέρριπτον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του δράκας ἄμμου, αἵτινες ὑπῆρξαν αὐτῷ μᾶλλον ἐπαισθηταί. Εἶχε θραύσει τὰς λόγχας ὥσεί κάρφος, ἀλλ' ἡ ἄμμος τὸν ἠνάγκασε νὰ ὀπισθοδρομήσῃ.

Κατὰ τὴν ἀνόητον ἐπίθεσίν του, δύο θηρευταὶ εἶχον δράξει τὰς ὀρμιάς τῶν τριῶν καμάκων αἵτινες ἐπεῖχον αὐτόν. Αἰφνης ἐν τῶν σχοινίων ἐχαλάσθη, ἀποτμηθὲν ὑπὸ τῶν ὀδόντων τοῦ θηρίου, τὸ ὁποῖον ὑπῆρχεν ἐν τῷ βάθει τοῦ ὕδατος. Πάραυτα τὸ ζῶον ἀνέδυ, καὶ, μὴ διστάσαν, ἔδραμε τὸ τρίτον ἤδη ἐπὶ τοὺς θηρευτάς, ἀνοίγον στόμα τόσον εὐρὺ ὥστε δύο ἄνθρωποι ἠδύναντο νὰ εὐρωσιν ἐν αὐτῷ θέσιν.

Ὁ Σολιμὰν ἐπήδησε λογχήρης, καὶ ἐπληξε τὴν φρικώδη κεφαλὴν, ἀλλ' ἄνευ τινὸς ἀποτελέσματος. Ὁ Ἀβού Δο, ταυτοχρόνως, προὔχῳρει, φέρων μετάρσιον τὸ ξίφος, ἀναπαριστῶν μοι οὕτω τὸν Περσέα ὅστις πορεύεται ν' ἀποκτείνῃ τὸ τέρας τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ καταβροχθίσῃ τὴν Ἀνδρομέδαν· ἀλλὰ τὸ τραῦμα ὑπῆρξεν ἐντομὴ μικροῦ ἀξία. Νέαι δράκες ψάμμου ἐπιρρίφθεισαι εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἠνάγκασαν τὸ ζῶον νὰ καταδύσῃ ὅπως πλύνῃ τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἐξάκις ἐν τῇ μάχῃ κατέλιπε τὸ ὑγρὸν ἀποχώρημά του καὶ ἐφώρμησε θαρράλέως κατὰ τῶν ἀντιπάλων του. Εἶχε συντρίψει πάσας τὰς λόγχας τὰς ὁποίας ἐδέξατο τὸ στόμα του· ὁ σίδηρος τῶν ἄλλων, ὅστις εἶχεν ἀμβλυθῇ, πίπτων ἐπὶ τοῦ βράχου, δὲν διεπέρα τὸ παχὺ αὐτοῦ δέρμα.

Ἡ πάλη εἶχε διαρκέσει τρεῖς ὥρας· ὁ ἥλιος ἔκλινε περὶ τὴν δύσιν αὐτοῦ καὶ ὁ ἀνδρεῖος ἵπποπόταμος, ἀνελκυσθεὶς ἐγγὺς τῆς ὄχθης, ἡμύνητα αἶε. Οἱ οὐαρτὶ, φοβούμενοι μὴ τάμῃ τὸ σχοινίον, μὲ παρεκάλεσαν νὰ ῥίψῃ τὴν συγγνώμης βολήν. Ἀνέμεινά περιστάσιν ἀρμοδίαν· ἤγειρεν ἀγερῶχος τὴν κεφαλὴν ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τρία βήματα ἀπὸ τῆς καραβίνης μου· καὶ ἡ σφαῖρα, πλήξασα αὐτὸν μέσον τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπέρανε τὸ περιπαθὲς τοῦτο δράμα. (Ἀκολουθεῖ.)

ΡΗΓΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΔΟΣ

ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΙΑΣ κτλ.

Πρὸς τοὺς Φιλίστορας καὶ ἐραστὰς
τῶν μνημείων τῆς πατρίου δόξης.

Ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ τοῦ καθηγητοῦ Νικολάου Μανιάκη, ὡς εἶπον ἐν τῇ βιογραφίᾳ αὐτοῦ, εὗρον τὸν πολιτικὸν κανονισμόν τοῦ πρωτομάρτυρος τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας Ῥήγα Φερράιου. Αὐτὸς φέρει ἐπιγραφὴν «Ῥήγα τοῦ Φιλοπατρίδος. Νέα πολιτικὴ διοίκησις τῶν κατοίκων τῆς Ρούμελης, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῶν Μεσογείων νήσων καὶ τῆς Βλαχιοποδοδανίας.» Ὑπὲρ τῶν νόμων ἐλευθερία, ἰσοτιμία, ἀδελφότης, καὶ τῆς πατρίδος.

Ἐν τῷ προγράμματι προτίθεται προοίμιον ἐν ᾧ ἐκδηλοῦνται αἱ αἰτίαι τῆς ἐπαναστάσεως τῶν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς Τουρκίας χριστιανῶν, καὶ ἡ ἀνάγκη τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων. Εἴτα κατὰ κεφάλαια διεξοδικὰ καὶ ἀρθρα νόμων ἐκτίθεται τὸ πολίτευμα αὐτῶν, ἡ στρατιωτικὴ διοργάνωσις καὶ τὰ σύμβολα τῆς ἐθνικῆς σημαίας.

Εἰς τὴν σύνταξιν τῆς πολιτείας φαίνεται ὅτι ὁ φιλοεθνὴς Ῥήγας εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ δημοκρατικὸν τότε πολίτευμα τῆς Γαλλίας· διότι οὐχὶ μοναρχικῶς ἀλλὰ δημοκρατικῶς καὶ κατὰ τὴν Γαλλικὴν δημοκρατίαν θέλει νὰ συντάξῃ τὴν νέαν Ἑλληνικὴν πολιτείαν.

Παράξενον ἴσως ἤθελε φανῇ εἰς ἡμᾶς τοὺς μεταγενεστέρους τοῦ πολιτικοῦ μεταμορφωτοῦ ἐκείνου, πῶς ἤθελε δυνηθῇ αὐτὸς νὰ συμπεριλάβῃ εἰς δημοκρατικὴν ἐνότητα τοσοῦτους λαοὺς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης καὶ Μικρᾶς Ἀσίας, οὓς ἔμελλε νὰ ἀπλευθερώσῃ ἐκ θεινῆς δουλείας, ἐνῶ εἶναι διαχωρισμένοι ἀπ' ἀλλήλων κατὰ μεγάλας διαστάσεις περιχώρων, καὶ διάφοροι κατὰ γλῶσσαν, ἥθη, κλίσεις, θρησκείαν, καὶ αὐτὴν τὴν φύσιν τῆς χώρας. Τοιοῦτο ἀποδοτέον εἰς τὰς ἐπικρατούσας τότε δημοκρατικὰς ιδέας, εἰς τὴν ἀποστροφὴν τῶν μοναρχιῶν, εἰς τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν λαῶν ὑπὲρ ἰσότητος, ἐλευθερίας καὶ ἀδελφότητος, εἰς πολεμώφρονα σχέδια πρὸς πληρεστάτην ἀνεξαρτησίαν καὶ καταστροφὴν τυραννίας. Τὰ ὅπλα τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας, ὀδηγούμενα ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Βοναπάρτου, μετέφερον τὴν δαῖδα τῆς ἐπαναστάσεως, ἣτις κατέπλεγε θρόνους δυναστῶν, καὶ ἐκ τῆς κόπης αὐτῆς ἀνεγεννᾶτο ὡς φαίνεται φαιδρὰ ἡ ἐλευθερία. Πάντες δὲ οἱ λαοί, ἐνθουσιῶμενοι εἰς τὴν πολεμὸκραχτον φωνὴν τῆς ἐλευθερίας, συναδελφοῦντο καὶ συνεμάχουν μετὰ τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας, ὅπως συνταχθῶσι κατὰ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα αὐτῆς. Ὁ μεγάλου βουλος Ῥήγας οὖν συσχετιζόμενος μετὰ τοῦ δημοκρατικοῦ Βοναπάρτου, καὶ εἰς τὴν βοήθειαν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας στηρίζων τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τῶν ὑποδούλων εἰς τὸν Σουλτᾶ-